

Decyzja

Prezydium KK

nr 44/22

ws. opinii do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych
(KP Lewica)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (KP Lewica) ma na celu zrównanie uprawnień osób, które pobierają świadczenia opiekuńcze w zakresie wysokości pobieranych świadczeń. Aktualnie wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł, natomiast wysokość świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2022 r. wynosi 2119 zł. Przesłankami, które determinują przyznanie obu świadczeń jest niepełnosprawność najbliższego członka rodziny oraz konieczność sprawowania nad nim stałej opieki. Tożsamy charakter obu świadczeń powoduje, że różnicowanie wysokości tych świadczeń ze względu na wiek powstania niepełnosprawności jest nie tylko niezrozumiałe, ale przede wszystkim niekonstytucyjny, co potwierdził Trybunał Konstytucyjny w swoim wyroku z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt. K 38/13.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stwierdza, że dzisiejsze rozwiązania prawne wykazują niekonsekwencję różnicując wysokość obu świadczeń z powodu wieku powstania niepełnosprawności dziecka (przed 18 rokiem życia lub do 25 roku życia w trakcie nauki), jednocześnie ignorując stopień jego niepełnosprawności oraz zdolności do samodzielnej egzystencji. Wysokość świadczenia nie wynika w żaden sposób ze stopnia niesamodzielności osoby niepełnosprawnej.

Ponadto aktualne rozwiązania zróżnicowane są pod względem kryterium dostępu, gdzie przy niższym świadczeniu tj. specjalnym zasiłku opiekuńczym (620 zł) funkcjonuje kryterium dochodowe (karygodnie niskie, gdyż wynosi 764 zł), a samo świadczenie jest waloryzowane co 3 lata. Natomiast świadczenie pielęgnacyjne, które jest trzykrotnie wyższe (obecnie od 1 stycznia br. wynosi 2119 zł) jest przyznawane bez kryterium dochodowego, a wysokość świadczenia zwiększa się co roku. Stąd poczucie niesprawiedliwości wśród osób, które pobierają świadczenia.

Cel omawianego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych jest potrzebny i oczekiwany społecznie. Dotyczy bowiem osób najsłabszych i wymagających szczególnej troski ze strony państwa. Rozwiązania legislacyjne powinny służyć obywatelom i chronić tych, którzy sami nie mogą o siebie zadbać.

Prezydium KK zwraca uwagę, że projektodawca dość ogólnie potraktował kwestię oceny skutków regulacji w zakresie skutków finansowych. W uzasadnieniu do projektu (s.6) można przeczytać, że wydatki z budżetu państwa związane z wejściem w życie projektowanej ustawy nie powinny przekroczyć 1 mld zł. Jednocześnie nie podano ilu osób to rozwiązanie ma dotyczyć, dlatego trudno nawet w przybliżeniu oszacować całkowite koszty wdrożenia projektowanych rozwiązań.

Prezydium KK podkreśla, że system wsparcia osób niepełnosprawnych od dawna wymaga zmiany i przemyślanej reformy, a ten projekt tego nie zapewnia. Jednocześnie brak dokładnej oceny skutków regulacji dla finansów publicznych dodatkowo obniża wartość przedłożonego projektu.

Gdańsk, 13 kwietnia 2022 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek